

ΙΔΡΥΜΑ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

**FRIEDRICH
EBERT**
STIFTUNG

ΙΔΡΥΜΑ FRIEDRICH EBERT

*Υπό την Αιγίδα της Α.Ε. του Προέδρου της Δημοκρατίας
κ. Καρόλου Παπούλια*

Ο Πρόεδρος κ. Στέργιος Μπαμπανάσης
και τα μέλη του Δ.Σ. του Ιδρύματος Μεσογειακών Μελετών και
ο Διευθυντής της Αντιπροσωπείας του Ιδρύματος Friedrich Ebert

κ. Χρήστος Κατσιούλης

έχουν την ευχαρίστηση να σας προσκαλέσουν
στο Αναπτυξιακό Συμπόσιο με θέμα:

**«ΒΙΩΣΙΜΑ ΜΟΝΤΕΛΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΟΡΕΙΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ
Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΙΝΔΟΥ»**

που θα πραγματοποιηθεί στα **Ιωάννινα** (Ξενοδοχείο **Du Lac**),
την **Παρασκευή 14 και το Σάββατο 15 Ιουνίου 2013**

Η Α.Ε. ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας **κ. Κάρολος Παπούλιας**
θα τιμήσει με την παρουσία του την τελετή έναρξης του Συμποσίου

Χορηγός:

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

14 Ιουνίου, Παρασκευή

16:30–17:00 Προσέλευση

17:00–17:30 ΕΝΑΡΞΗ ΤΟΥ ΣΥΜΠΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ

Συντονιστής: – **Σήφης Βαλυράκης**, πρώην υπουργός, Αντιπρόεδρος του Δ.Σ. του Ιδρύματος Μεσογειακών Μελετών (IMM)
– **Στέργιος Μπαμπανάσης**, Πρόεδρος του Δ.Σ. του IMM
– **Dieter Schulte**, Αντιπρόεδρος του Ιδρύματος Friedrich Ebert, πρώην Πρόεδρος του Ομοσπονδιακού Συνδέσμου Συνδικαλιστικών Φορέων Γερμανίας (DGB)
– **Αθανάσιος Τσαντάρης**, Καθηγητής, Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
– **Σταύρος Καλογιάννης**, Αναπληρωτής Υπουργός Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων
– **Αλέξανδρος Καχριμάνης**, Περιφερειάρχης Ηπείρου
– **Φίλιππας Φίλιος**, Δήμαρχος Ιωαννίνων

17:30–19:00 **ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 1: ΝΕΑ ΒΙΩΣΙΜΑ ΜΟΝΤΕΛΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

Συντονιστής: **Γιάννης Τσεκούρας**, Ομότ. Καθηγητής Παν/μίου Μακεδονίας
1.1. Χαρακτηριστικά των νέων βιώσιμων μοντέλων περιφερειακής–τοπικής ανάπτυξης και προτάσεις για τα μοντέλα ολοκληρωμένης ανάπτυξης των ορεινών περιοχών με έμφαση στην Ηπειρο και την Πίνδο

Εισηγητής: **Στέργιος Μπαμπανάσης**, Ομότ. Καθηγητής, Πρόεδρος του Δ.Σ. του Ιδρύματος Μεσογειακών Μελετών (IMM)
1.2. Η ανάπτυξη δομικά αδύναμων περιοχών στη Γερμανία, βάσει του παραδείγματος της πόλης Biberach

Εισηγητής: **Thomas Fettback**, πρώην Δήμαρχος της πόλης Biberach
1.3. Μπορούν να υπάρξουν βιώσιμα μοντέλα ανάπτυξης στις ορεινές περιοχές στον αστέρισμό της «βιώσιμης» ανάπτυξης; Η θεωρία και η πράξη της Αξιοβιώτης Ολοκληρωμένης Ανάπτυξης

Εισηγητής: **Δημήτρης Ρόκος**, Ομότιμος Καθηγητής Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου, Επιστημονικός Υπεύθυνος του ΜΕ.Κ.Δ.Ε του Ε.Μ.Π.
1.4. Η βιώσιμη ανάπτυξη στο καντόνι του Βαλαί της Ελβετίας–το παράδειγμα της Agenda 21

Εισηγητής: **Eric Nanchen**, Διευθυντής του Fondation pour le développement durable des régions de montagne (FDDM), www.fddm.ch

19:00–19:30 Διάλειμμα

19:30–21:00 *1.5. Βιώσιμη Αγροτική Ανάπτυξη των Ορεινών Περιοχών και η συμβολή της νέας ΚΑΠ*

Εισηγητής: **Ναπολέων Μαραβέγιας**, Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών, Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου του IMM
Γιάννης Δούκας, Διδάκτορας Πανεπιστημίου Αθηνών
1.6. Η καινοτομία στην Αγροτική Ανάπτυξη της Ηπείρου

Εισηγητής: **Αλέξανδρος Καχριμάνης**, Περιφερειάρχης Ηπείρου
1.7. Ο ρόλος του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων στην ανάπτυξη της Ηπείρου

Εισηγητής: **Τριαντάφυλλος Α. Δ. Αλμπάνης**, Καθηγητής, Πρύτανης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
1.8. Παραδοσιακές πρακτικές διαχείρισης του ορεινού χώρου και βιώσιμη ανάπτυξη. Το παράδειγμα της Πίνδου

Εισηγητής: **Βασίλης Νιτσιάκος**, Καθηγητής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
1.9. Οι αυστριακές εμπειρίες για την ανάπτυξη των ορεινών περιοχών

Εισηγητής: **Guenther Novak**, Δήμαρχος του MALLNITZ
Συζήτηση

15 Ιουνίου, Σάββατο

09:00–11:30 **ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 2: ΜΟΝΤΕΛΑ ΚΑΙ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΣΤΗΝ ΗΠΕΙΡΟ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΙΝΔΟ**

Συντονιστής: **Ναπολέων Μαραβέγιας**, Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών, Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου του IMM

2.1. *Οι προοπτικές ανάπτυξης της αιγοπροβατοτροφίας στις ορεινές περιοχές*

Εισηγητής: **Κων/νος Τσιμπούκας**, Καθηγητής Γεωργικής Οικονομίας, Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών
2.2. *Ορεινή Ήπειρος, η άγρια φυσική ομορφιά της Ευρώπης: Μια προσπάθεια ανασχεδιασμού της ορεινής κτηνοτροφίας προς τη μοναδικότητα*

Εισηγητής: **Γιάννης Σκούφος**, Καθηγητής, Τμήμα Ζωικής Παραγωγής, ΤΕΙ Ηλείου, Άρτα
2.3. *Χαρακτηριστικά και ανάπτυξη της κτηνοτροφίας στην περιοχή Μεγάλο Περιστέρι*

Εισηγητής: **Κωνσταντίνος Γκούμας**, Πρόεδρος Δημοτικού Συμβουλίου Δήμου Μετσόβου
2.4. *Η ανάπτυξη της βιοτεχνίας και οικοτεχνίας*

Εισηγητής: **Δημήτριος Δημητρίου**, Πρόεδρος Επιμελητηρίου Ιωαννίνων
2.5. *Τα χαρακτηριστικά και η ανάπτυξη των υποδομών (οδικά δίκτυα, δίκτυα ύδρευσης και άρδευσης, δίκτυα αποχέτευσης, αντιπλημμυρικά έργα, έργα διαχείρισης απορριμμάτων)*

Εισηγητής: **Χρήστος Παπαβρανούσης**, Πρόεδρος του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας-Τμήματος Ηλείου
2.6. *Η ανάπτυξη των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (υδροηλεκτρική ενέργεια, αιολική ενέργεια, ηλιακή ενέργεια, ενέργεια από βιομάζα)*

Εισηγητής: **Κώστας Τσιτογιάννης**, Αντιπρόεδρος της «Πίνδος Ενεργειακή Α.Ε.»
2.7. *Το Γεωπάρκο Βίκου–Αώου: ο γεωτουριστικός πόλος της Ηλείου*

Εισηγητής: **Π. Πάσχος**, Δρ. Γεωλόγος, Διευθυντής Π.Μ.Η.

Βαγγέλης Νικολάου, Δρ. Γεωλόγος, Μηχανικός Διευθυντής Π.Μ.Η. Ι.Γ.Μ.Ε. (Ε.Κ.Β.Α.Α.) Περιφερειακή Μονάδα Ηλείου (Π.Μ.Η.)

11:30–12:00 Διάλειμμα

12:00–13:30 2.8. *Πολιτιστικός τουρισμός και σχέδιο πρακτικής εφαρμογής του*

Εισηγητής: **Θεόδωρος Βλασσόπουλος**, πρώην Γενικός Διευθυντής Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και πρώην Πρόεδρος του Οργανισμού Προώθησης Εξαγωγών (Ο.Π.Ε.)

2.9. *Το Μετσόβιο Κέντρο Διεπιστημονικής Έρευνας και το Ίδρυμα Ανάπτυξης του ΜΕ.Κ.Δ.Ε του Ε.Μ.Π. Αξίες, Αρχές, Συνέργειες και Δράσεις Ολοκληρωμένης Ανάπτυξης των Ορεινών Περιοχών*

Εισηγητής: **Δημήτρης Ρόκος**, Ομότιμος Καθηγητής Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, Επιστημονικός Υπεύθυνος του ΜΕ.Κ.Δ.Ε του Ε.Μ.Π.

2.10. *Το μεταπτυχιακό πρόγραμμα του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου «Περιβάλλον και Ανάπτυξη των ορεινών περιοχών»: Φιλοσοφία – Εφαρμογή και Αποτελέσματα*

Εισηγητής: **Δημήτρης Καλιαμπάκος**, Καθηγητής ΕΜΠ

2.11. *Εκπαιδευτικά αρχαιακά τεκμήρια και προοπτικές ανάπτυξης των ορεινών όγκων*

Εισηγήτρια: **Μάρθα Παπαδοπούλου**, Διδάκτωρ, Διευθύντρια ΓΑΚ- Ιστορικό Αρχείο Ηλείου
Συζήτηση

15 Ιουνίου, Σάββατο

15:00–17:30 **ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 3: ΕΠΙΤΥΧΗΜΕΝΑ ΤΟΠΙΚΑ, ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΜΟΝΤΕΛΑ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

Συντονιστής: **Χρήστος Κατσιούλης**, Διευθυντής της Αντιπροσωπείας του Ιδρύματος Friedrich Ebert στην Ελλάδα

3.1. *Κόνιτσα: Πραγματικότητα και προοπτικές*

Εισηγητής: **Παναγιώτης Γαργάλας**, Δήμαρχος Κόνιτσας

3.2. *Μέτσοβο: Πρότυπο ανάπτυξης ορεινών περιοχών*

Εισηγητής: **Νικόλαος Τσομπάκος**, Δήμαρχος Δήμου Μετσόβου

3.3. *Ζαγόρι: Μοντέλα ανάπτυξης του ορεινού τουρισμού*

Εισηγητής: **Γαβριήλ Παπαναστασίου**, Δήμαρχος Ζαγορίου

3.4. **Αετομηλίτσα:** Συνδυασμός ανάπτυξης της κτηνοτροφίας, της υλοτομίας και του ορεινού τουρισμού

Εισηγητής: **Χρήστος Νιτσιάκος**, πρώην Κοινοτάρχης Αετομηλίτσας

3.5. **Δίστρατο:** Συνδυασμός υλοτομίας, παραγωγής κατραμιού και ορεινού τουρισμού

Εισηγητής: **Κώστας Παγανιάς**, Εντεταλμένος δημοτικός σύμβουλος Κόνιτσας, πρώην Κοινοτάρχης Διστράτου

3.6. **Τζουμέρκα:** Ο δρόμος προς την ανάπτυξη (Δυνατότητες και προοπτικές για τη δημιουργία σύγχρονων δομών–Περιγραφή Στρατηγικού Σχεδίου Χωρικής Ανάπτυξης του Ορεινού Όγκου των Τζουμέρκων)

Εισηγητής: **Ιωάννης Σεντελής**, Δήμαρχος Βορείων Τζουμέρκων

3.7. **Αναπτυξιακά παραδείγματα από την περιοχή Πωγωνίου**

Εισηγητής: **Κωνσταντίνος Καψάλης**, Δήμαρχος Πωγωνίου

3.8. **Τοπικές στρατηγικές ανάπτυξης στο νομό Τρικάλων**

Εισηγητής: **Παναγιώτης Πάτρας**, Γενικός Διευθυντής, Αναπτυξιακή Τρικάλων Α.Α.Ε–ΟΤΑ–ΚΕΝΑΚΑΠ ΑΕ

3.9. **Παραδείγματα για τοπικές αναπτυξιακές πρακτικές από το νομό Γρεβενών και προτάσεις για το μέλλον**

Εισηγητής: **Ιωάννης Μήτσιος**, Πολιτικός Επιστήμονας, Διεθνολόγος

3.10. **Ο Σύλλογος Οικονομίας της Πόλης Αherν: Πρωτοβουλίες μιας τοπικής πλατφόρμας για οικονομία και πολιτική**

Εισηγητής: **Reinhart Koestlin**, πρώην Δήμαρχος της πόλης Αhern

Συζήτηση

17:30–18:00 Διάλειμμα

15 Ιουνίου, Σάββατο

18:00–19:30 **ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 4: ΠΗΓΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ–ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

Συντονιστής: **Ηλίας Πλασκοβίτης**, Αναπληρωτής Καθηγητής Πανεπιστημίου

4.1. *Η υλοποίηση του ΕΣΠΑ στην Ήπειρο*

Εισηγήτρια: **Ελένη Ρόκου**, Προϊσταμένη της Ενδιάμεσης Διαχειριστικής Αρχής Περιφέρειας Ηπείρου

4.2. *Ο νέος αναπτυξιακός (επενδυτικός) νόμος και οι δυνατότητες χρηματοδότησης της ανάπτυξης ορεινών περιοχών*

Εισηγητής: **Σωτήρης Αθανασίου**, Προϊστάμενος του Τμήματος Αξιολόγησης και Έγκρισης Επενδυτικών Σχεδίων, Υπουργείο Ανάπτυξης

4.3 *Χρηματοδοτικές δυνατότητες επιχειρήσεων*

Εισηγητής: **Αντώνης Γούσης**, Βοηθός Γενικός Διευθυντής Τράπεζας Πειραιώς

4.4. *Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και Συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα*

Εισηγητής: **Δημήτριος Φίλης**, Πρόεδρος Οικονομικού Επιμελητηρίου Ιωαννίνων

4.5. *Ο αναπτυξιακός ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε συνθήκες οικονομικής κρίσης*

Εισηγητής: **Δημήτριος Γιωτίτσας**, Οικονομολόγος, Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου Ιωαννίνων

4.6. *Η συμβολή της εδαφικής ανάπτυξης και ο ρόλος των αποδήμων στην ανασυγκρότηση των ορεινών κοινοτήτων*

Εισηγητής: **Δημήτρης Γούσιος**, Καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Συζήτηση

19: 30–21:00 **ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 5: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΣΥΜΠΟΣΙΟΥ**

Συντονιστής: **Στέργιος Μπαμπανάσης**, Ομότιμος Καθηγητής, Πρόεδρος του Δ.Σ. του Ιδρύματος Μεσογειακών Μελετών (IMM)

Συζήτηση στρογγυλής τράπεζας με συμμετοχή των συντονιστών των θεματικών ενότητων, Ελλήνων και Γερμανών εισηγητών και μελών της Επιστημονικής Επιτροπής

ΙΔΡΥΜΑ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

Γερανού 30 & Πειραιώς 13, Αθήνα, 105 52

Τηλ.: 210-36 36 026 - 36 45 345 - 36 23 460, Fax: 210-36 29 352

e-mail: imm@imm.gr, www.imm.gr